ชื่อเรื่อง : บทบาทของหนังสือพิมพ์ต่อกระบวนการกำหนดนโยบาย
โดย : นายดุลย์ ปิ่นเฉลียว
ชื่อปริญญา : รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สำหรับนักบริหาร
สาขาวิชา : นโยบายสาธารณะ และการบริหารงานบุคคล
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.ไชยา ยิ้มวิไล
วัน/เดือน/ปี : 25 กรกฎาคม 2540

บทคัดย่อ

ผู้ศึกษามีวัตถุประสงค์ในการศึกษา เพื่อศึกษาถึงบทบาทของหนังสือพิมพ์ต่อกระบวนการกำหนดนโยบาย โดยเฉพาะในมิติทางด้านเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ อันมีผลกระทบต่อการดำเนินบทบาทของหนังสือพิมพ์ในทางการเมือง ตั้งแต่ช่วงการปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน 2519 จนถึงปัจจุบัน และเพื่อศึกษาถึงการบริหารงานของรัฐบาล โดยเฉพาะแนวนโยบายและท่าทีของรัฐบาลต่อการให้เสรีภาพของหนังสือพิมพ์ในช่วงเวลาดังกล่าว อันเป็นผลเกิดขึ้นจากบทบาทของหนังสือพิมพ์ ในการตรวจสอบรัฐ โดยผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาด้วยวิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ (Quality Research) จากการศึกษาวิจัยเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (Documentary Research) ทั้งนี้ กรอบความคิดในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ริเริ่มขึ้นจากการวิเคราะห์กระบวนกำหนดนโยบายของรัฐ ซึ่งหมายถึงการกำหนดแนวทางของรัฐในการทำกิจกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ซึ่งหนังสือพิมพ์จะเข้ามามีบทบาทในการตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐในขั้นตอนต่างๆ ตามบทบาทในฐานะสื่อสารมวลชน

ผลการศึกษาพบว่า หนังสือพิมพ์จะมีบทบาทต่อการตรวจสอบรัฐค่อนข้างสูงในช่วงที่สถานการณ์ทางการเมืองมีความเป็นประชาธิปไตยและมีเสรีภาพสูง ในทางตรงกันข้ามบทบาทของหนังสือพิมพ์ต่อการตรวจสอบรัฐ จะลดลงเมื่อสภาพการณ์ทางการเมืองมีความเป็นประชาธิปไตยและเสรีภาพต่ำ ทั้งนี้จะสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเมืองได้จากบทบัญญัติกฎหมายต่างๆที่ถูกกำหนดในช่วงเวลาดังกล่าว ว่ามีการควบคุมสื่อสารมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์เพียงใด

SPU CHONBURI